

Bruxelles, 6. prosinca 2021.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2021/0373(CNS)

14379/21
ADD 4

AG 110
INST 423
FREMP 277
IA 195

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	25. studenoga 2021.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	SWD(2021) 358 final
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE VIJEĆA o utvrđivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na lokalnim izborima za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani (preinaka) - RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK PROCJENE UČINKA

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2021) 358 final¹.

Priloženo: SWD(2021) 358 final

¹ Ovaj dokument je identičan dokumentu ST 14376/21 ADD4.

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 25.11.2021.
SWD(2021) 358 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

priložen dokumentu

**Prijedlog
DIREKTIVE VIJEĆA**

o utvrđivanju detaljnih aranžmana za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na lokalnim izborima za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani (preinaka)

**Prijedlog
DIREKTIVE VIJEĆA**

o detaljnim aranžmanima za ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava na izborima za Europski parlament za građane Unije koji borave u državi članici čiji nisu državljani (preinaka)

{COM(2021) 732 final} - {COM(2021) 733 final} - {SEC(2021) 576 final} -
{SWD(2021) 357 final}

Sažetak (najviše dvije stranice)

Procjena učinka biračkih prava mobilnih građana EU-a

A. Potreba za djelovanjem

O čemu je riječ? Zašto je to problem na razini EU-a?

U skladu s pravom EU-a, građani EU-a koji žive, rade, studiraju itd. u državi članici čiji nisu državljani („mobilni građani EU-a”) ostvaruju aktivno i pasivno biračko pravo na izborima za Europski parlament i na lokalnim izborima u toj zemlji pod istim uvjetima kao i njezini državljani.

No relativno ih mali broj to i čini, iz različitih razloga:

- nisu nužno upoznati s tim pravima te i dalje nailaze na poteškoće pri dobivanju točnih informacija o administrativnim postupcima,
- složeni postupci i rizik od brisanja s popisa birača u zemlji podrijetla odvraćaju ih od registracije,
- nacionalna tijela i dalje se suočavaju s problemima povezanim sa sprečavanjem višestrukog glasovanja na izborima za Europski parlament zbog otežane razmjene informacija potrebnih za identificiranje višestruko registriranih birača i kandidata.

S obzirom na to da raste broj građana EU-a koji žive u drugoj državi članici, ti će problemi dobiti na važnosti jer utječu na sve više građana EU-a.

Što bi trebalo postići?

Ovom se inicijativom ažuriraju, pojašnjavaju i unapređuju pravila kako bi se riješili ti problemi i što većem broju građana EU-a omogućilo sudjelovanje u izborima te kako bi se sačuvao integritet samih izbora.

Konkretni ciljevi inicijative:

- pojednostavniti postupke upisa na popise birača i liste kandidata,
- poboljšati informiranost i produbiti razumijevanje mobilnih građana o njihovim biračkim pravima i povezanim administrativnim postupcima,
- smanjiti mogućnosti višestrukog glasovanja na europskim izborima,
- smanjiti mogućnost brisanja s popisa mobilnih građana u njihovoj zemlji podrijetla,
- poboljšati prikupljanje podataka o lokalnim izborima i izborima za Europski parlament,
- izmijeniti zastarjela pravila (npr. kao posljedica Brexita).

Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a (supsidijarnost)?

Predmetna biračka prava utvrđena su Ugovorom o funkcioniranju Europske unije kao dio prava koja im pripadaju kao građanima Unije. Pravni okvir za ostvarivanje tih prava uključuje pravila na razini EU-a i na nacionalnoj razini. Budući da su prekogranična pitanja izvan opsega nadležnosti država članica, nije ih moguće riješiti mjerama pojedinih država članica.

B. Rješenja

Koje su opcije za ostvarivanje ciljeva? Postoji li najpoželjnija opcija? Ako ne, zašto?

Procjenom učinka ispitane su dvije opcije politike. Obje sadržavaju niz mogućih mjera za rješavanje problema:

- **1. opcijom** želi se ojačati i pojasniti postojeća pravila. To uključuje ciljane promjene u područjima u kojima su utvrđeni problemi.
- **2. opcijom** uvodi se skup mjera u cilju revizije direktiva. Time se želi uskladiti ključne elemente izbornog postupka u svim državama članicama.

Iako se 2. opcija čini najučinkovitijom, prema našem mišljenju, najpoželjnija je 1. opcija zbog učinkovitosti, usklađenosti, supsidijarnosti i proporcionalnosti.

Koja su stajališta dionika? Tko podržava koju opciju?

Dionici su općenito izrazili široku potporu ovoj inicijativi. Građani i nevladine organizacije naglasili su potrebu za jasnim i pristupačnim informacijama o postupcima registracije i glasovanja te ograničenjem brisanja s popisa birača bez privole. Nacionalna tijela žele dodatno poboljšati postupak razmjene podataka o biračima kako bi se spriječilo višestruko glasovanje i ojačati potporu lokalnim vlastima, istodobno osiguravajući usklađenost tih aktivnosti s drugim politikama i instrumentima

EU-a.

C. Učinci najpoželjnije opcije

Koje su prednosti najpoželjnije opcije (ako postoji, inače prednosti glavnih opcija)?

Tim bi se pristupom biračima i kandidatima olakšao postupak registracije i pristup informacijama na lokalnim izborima i izborima za Europski parlament za građane EU-a koji žive u drugoj državi članici EU-a. Njome se jačaju postojeće direktive i omogućuje sveobuhvatan pristup rješavanju utvrđenih problema i postizanju maksimalnog učinka, uz poštovanje nacionalnih ovlasti u području izbornih pitanja.

Koji su troškovi najpoželjnije opcije (ako postoji, inače troškovi glavnih opcija)?

Ovim se Prijedlogom ne nameću nikakva financijska ili administrativna opterećenja za EU ili njegov proračun.

Koji su učinci na MSP-ove i konkurentnost?

Općenito, očekuje se da će sve opcije imati šire neizravne pozitivne gospodarske učinke jer se njima podupire slobodno kretanje ljudi unutar EU-a i integracija u zemlji domaćinu nakon preseljenja. No ne očekuje se da će to posebno utjecati na MSP-ove.

Hoće li to bitno utjecati na državne proračune i uprave?

Najpoželjnija opcija prouzročila bi dodatne administrativne troškove nacionalnim tijelima zbog potrebe za unapređivanjem suradnje i informiranjem mobilnih građana EU-a, koji bi uključivali i jednokratne troškove prilagodbe i stalne troškove.

Međutim, očekuje se da će dugoročno učinkovitiji postupci omogućeni nadležnim tijelima i građanima kompenzirati te troškove.

Hoće li biti drugih bitnih učinaka?

Osobe koje ostvaruju pravo na preseljenje u drugu državu članicu moći će sudjelovati u demokratskim procesima u toj zemlji.

Proporcionalnost?

Razmjernim djelovanjem EU-a trebalo bi se omogućiti da:

- građani EU-a koji se sele u drugu državu članicu mogu učinkovito ostvarivati svoja demokratska prava na izborima. Kako bi se to postiglo, potrebno je pojasniti postojeći okvir EU-a kojim se uređuju ta prava.
- Time se smanjuju mogućnosti za višestruko glasovanje na europskim izborima i jača njihov integritet.

D. Daljnje mjere

Kad će se preispitati predložene mjere?

Zahtjevima koje ispunjavaju nacionalna tijela u pogledu redovitog praćenja i izvješćivanja o provedbi dodao bi se:

- u odnosu na **Direktivu 93/109/EZ** – izvješće nakon svakih izbora za Europski parlament,
- u odnosu na **Direktivu 94/80/EZ** – petogodišnje izvješće.

Komisija će evaluirati primjenu obiju direktiva i sastaviti izvješće o evaluaciji napretka u postizanju ciljeva u roku od dvije godine nakon izbora za Europski parlament 2029.